

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagenes overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at forslagene til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 4:

Forslag til folketingsbeslutning om ratifikation af partnerskabs- og samarbejdsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Den Russiske Føderation på den anden side af den 24. juni 1994.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 5/10 95).

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 8, 9 og 10 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

8) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 5:

Forslag til folketingsbeslutning om ratifikation af partnerskabs- og samarbejdsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Ukraine på den anden side af den 14. juni 1994.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 5/10 95).

9) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 6:

Forslag til folketingsbeslutning om ratifikation af partnerskabs- og samarbejdsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Belarus (Hviderusland) på den anden side af den 6. marts 1995.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 5/10 95).

10) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 7:

Forslag til folketingsbeslutning om ratifikation af partnerskabs- og samarbejdsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Moldova på den anden side af den 28. november 1994.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen). (Fremsat 5/10 95).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Ole Stavad (S):

Jeg skal først og fremmest henvise til de bemærkninger, jeg fremkom med under det foregående punkt, og må jeg så føje til inspireret af debatten under det foregående punkt, hvor hr. Keld Albrechtsen gav udtryk for, at Europa-aftalerne med de tre baltiske lande også var et signal om deling af Europa, fordi aftalerne blev indgået med henblik på senere optagelse i De Europæiske Fællesskaber, at jeg synes, at de fire forslag, vi her har til behandling, er et klart, utvetydigt signal om, at man inden for De Europæiske Fællesskaber ønsker et tæt, intensivt samarbejde også med de tidligere sovjetiske republikker, og at det er de pågældende landes eget ønske, at det er partnerskabs- og samarbejdsaftaler, og at målsætningen her er frihandelsaftaler på længere sigt og ikke optagelse.

Det respekterer man selvfølgelig fra en demokratisk sammenslutning, som EU er, men det forhindrer ikke EU i at gå ind i et tæt samarbejde også med disse lande, så vi netop undgår en ny skillelinje ned gennem Europa imellem de lande, som ønsker medlemskab, og de lande, som ønsker et løsere samarbejde på en række områder.

Derfor mener jeg, at det her er endnu et bevis på, at EU spiller en afgørende rolle for en positiv, stabil udvikling i det samlede Europa, at EU er det stabile element i Europa, at hvis ikke vi havde et EU i dag, ja, så var man nødt til at opfinde det, hvis målsætningen er – som den er for os i Socialdemokratiet – at skabe de bedste betingelser for en fredelig og positiv udvikling i Europa.

Den udvikling i EU-sammenhæng betyder også, at man har et ansvar ud over det naturlige ansvar, man selvfølgelig har for medlemslandenes egne borgere, og det inkluderer også et ansvar ud over de medlemslande, der er i dag, og ud over de lande, som ønsker optagelse over en årrække i EU – både for at sikre en stabilitet til gavn for borgerne i vore lande, men også til gavn for borgerne i de samarbejdslande, som der her lægges op til aftaler med.

Charlotte Antonsen (V):

Som det fremgik af den foregående sags behandling, mener Venstre, at vi i Danmark har et særligt ansvar i forhold til Baltikum, men det betyder ikke, at de partnerskabs- og samarbejdsaftaler med Rusland, Ukraine, Hviderusland og Moldova, vi nu diskuterer, er uvæsentlige, for det er klart, at det er vigtigt også at have gode relationer til alle de nye demokratier øst for os ikke kun af politiske årsager, men så sandelig også af økonomiske årsager.

I disse aftaler er det især væsentligt at hæfte sig ved, at man har medtaget respekten for menneskerettighederne. Og det er jo netop denne nye opfattelse af menneskerettigheder og indførelsen af demokrati, der er den første synlige konsekvens af Sovjetunionens opløsning i december 1991. Og netop denne respekt for de individuelle rettigheder i de tidligere Sovjetrepublikker er jo baggrunden for, at vi i EU i dag er kommet på talefod med de tidligere Sovjetrepublikker, og at vi derfor har kunnet lave disse aftaler.

Det er vigtigt, at vi udbygger aftaler og relationer både økonomisk og politisk, men det er selvfølgelig urealistisk at forestille sig, at landene her skal med i EU.

Det er vigtigt for os i Venstre at understrege, at man ikke laver skillelinjer ved at udvide EU-kredsen. Vi mener, at man sagtens kan tage Baltikum med i EU-kredsen, samtidig med at vi bevarer gode relationer til de tidligere sovjetrepublikker. Netop fordi vi jo i dag har samme udgangspunkt: respekten for individet, respek-

ten for menneskerettigheder, demokrati og markedsøkonomi, er der jo ikke nogen tilgrundliggende konflikt med tidligere Sovjetrepublikker, som der var tidligere.

Derfor ser vi ikke noget problem i at medtage Baltikum i EU, og vi mener, at det aldrig må være Rusland, der kommer til at bestemme, at vi igen skal svigte de tre små baltiske lande.

Kent Kirk (KF):

Her står vi igen med en meget, meget vigtig ratificering. Partnerskabs- og samarbejdsaftaler med Den Russiske Føderation, Ukraine, Belarus (Hviderusland) og Moldova er et godt signal for det samarbejde, der skal foregå i Europa, og en god ramme for den måde, som samarbejdet skal forløbe på.

Det har jo trukket noget ud. Situationen i Tjetjenien har jo været medvirkende til, at det har taget lang tid, inden man kunne få underskrevet aftalerne.

Men nu er de underskrevet, og derfor mener jeg også – og Det Konservative Folkeparti mener – at det er vigtigt, at vi hurtigst muligt får dem ratificeret, så de kan komme til at træde i kraft.

Det er vigtigt med den politiske dialog, der lægges op til. Det er også vigtigt, at vi nu får reguleret forholdet omkring samhandelen, at vi får skabt nogle rammer for, hvordan investeringerne kan foregå, og at vi får de nukleare problemer, vi ved eksisterer på det internationale marked, reguleret i en sådan samarbejdsaftale.

Så vi kan tilbyde fuld tilslutning til en hurtig behandling af forslagene, så vi hurtigst muligt får dem ratificeret i det danske Folketing. Det gælder alle fire aftaler.

Anne Baastrup (SF):

Det er centrale og vigtige partnerskabs- og samarbejdsaftaler, som her er til debat. Skal vi have en forhåbning om en fredelig fremtid, er det aftaler af den her karakter, som er vejen frem.

Men – for her er også et men, og her kan jeg henvise til min ordførertale i forbindelse med aftalerne med de baltiske lande – der er også problemer med disse aftaler, for det er vigtigt at sikre udviklingen og fastholdelsen af de demokratiske kræfter i disse lande, og det kræver en offensiv udnyttelse af aftalerne.

Aftalerne skal være mere end blot et flot stykke papir. Vi hører alt for mange historier om beslutninger, der træffes, og om penge, der afsættes til projekter specielt rettet imod disse

lande. Det forbliver beslutninger på et stykke papir uden at blive ført ud i livet. Det går ikke.

Skal disse aftaler blive det gennembrud, som er så nødvendigt for bl.a. kræfter i Rusland, der ønsker at tilnærme sig de øvrige europæiske lande, skal EU vise viljen i den daglige udførelse af beslutningerne, ellers risikerer vi, at det er de kræfter, der ønsker den sædvanlige gammel-dags russiske politik – hvor man vender sig mod Øst eller vender sig indad, og hvor Vesten er en potentiel fjende – der vinder.

Aftalerne baserer sig principielt på ligestilling, og når der er tale om den her slags aftaler, når det er udenrigspolitik, det handler om, skal det vel være sådan. Man skal blot gøre sig klart, at selv om begge parter har en klar interesse i aftalerne, er der forskellige udgangspunkter, og her er det, at EU kommer med en pose med alt for få penge.

Når man ikke har så mange penge, man vil putte i posen, skal det være klart, at vi prioriterer et hurtigt arbejde her. EU må ikke forfalde til bureaukratisk langsommelighed i sin opfølgning af de forskellige beslutninger og skal koncentrere indsatsen.

Vi ser gerne, at især det at få koncentreret en indsats om afvikling af de dødsensfarlige atomkraftværker bliver et hovedelement. Vi vil gerne have koncentreret indsatsen for en bæredygtig økonomisk-økologisk udvikling.

Principperne i TACIS-programmet er, så vidt jeg kan se, gode nok, men de skal fastholdes og udvikles, og der skal igen flere penge i posen.

Som et særligt element vil jeg fremhæve artikel 62 i aftalen med Ukraine. Den handler om samarbejdet inden for den nukleare sektor, og den er ganske detaljeret. Det sætter vi i SF stor pris på, men mangler der ikke en særlig pind om økonomisk støtte til Ukraine, så Tjernobyl-katastrofen eller det, der er værre, ikke gentager sig?

Men jeg skal tilsige SF's støtte til de fire aftaler.

Elisabeth Arnold (RV):

Som flere ordførere allerede har været inde på, er disse aftaler med de tidligere Sovjetrepublikker jo en ganske anden slags aftaler end dem, vi lige har behandlet for de tre baltiske stater. Disse aftaler er ikke så vigtige rent økonomisk, men nok så meget mere rent politisk. De er ikke indgået med henblik på medlemskab af Unionen, men de har som mål at opretholde tætte kontakter på det økonomiske område, på det politiske

område, på det samhandelsmæssige område og på det kulturelle område.

Det er meget vigtigt, at vi har en aftale af denne her slags. Hvis vi ikke har det, isolerer vi Rusland. Rusland er, hvad enten man kan lide udtrykket eller ej, i øjeblikket resterne af en ydmyget stormagt. Der kan ske mange ubehagelige ting i Rusland. Et vaklende, ikke særlig grundfæstet demokrati kan løbe af sporet. Der kan ske udviklinger, som vi i Vesten meget, meget nødig ser. Derfor er det utrolig vigtigt, at vi holder fast i en aftale, som sikrer den politiske dialog og det økonomiske og menneskelige samkvem på alle niveauer.

Man kan selvfølgelig altid diskutere, om aftalen er god nok. Det vil sådan en aftale formentlig aldrig være. Jeg er ikke sikker på, at der overhovedet er penge nok i Vesten til at kunne sikre en hurtig genopretning af den fallerede russiske økonomi.

Man skal heller ikke være bleg for, at der er en voldsom rivalisering inden for det gamle Sovjetunionen. Jeg var for nylig til et møde, hvor jeg med ukrainske politikere diskuterede medlemskab af de forskellige europæiske organisationer – Ukraine er nu blevet optaget som fuldgyldigt medlem af Europarådet, hvilket Rusland ikke er – og den triumf, der var hos de ukrainske politikere over, at de nu havde vundet over storebror i kapløbet om at blive medlem af Europarådet på et tidligt tidspunkt, kunne godt give én nogle anelser om, at der kan ske mange ubehagelige ting imellem de gamle sovjetiske republikker i forbindelse med, hvem der kan markere sig bedst på forskellige områder.

Der er mange potentielle konflikter begravet i det tidligere Sovjetunionen, og på lang sigt er udviklingen i dette område utrolig usikker. Derfor er det vigtigt, at vi nu etablerer en ordening, som i hvert fald bibeholder den politiske dialog og gør noget for, at vi får et samkvem, som sikrer, at der i hvert fald kan ske en nogenlunde rimelig udvikling.

Jeg synes ikke bare, at vi skal sige ja til denne her ordening, vi skal også sige ja tak.

Annette Just (FP):

Jeg vil gerne starte med at tilslutte mig, hvad der allerede er blevet sagt fra de andre ordførere, men vil også fremhæve nogle af de ting, som jeg føler er det allervigtigste i det her.

Her er der ikke tale om, at det bare er noget, man laver på skrømt. Her er der tale om, at man rent faktisk har skrevet ned, hvordan man kan

lave en samhandel. Man kan lave en samhandel, hvis vel at mærke de andre vil. Der er i detaljer skrevet ned, hvordan man kan få ordnet alting fra varehandel til transport til, hvordan arbejdstagerne kan blive flyttet fra det ene sted til det andet osv. osv.

Men så er der den lille hage ved det, og det synes jeg i virkeligheden er det allervigtigste, at hvis disse lande ikke overholder bare et minimum af menneskerettigheder, kan det hele blive sat i stå. Vi har rent faktisk gjort det én gang. Da russerne gik ind i Tjetjenien, satte vi det her arbejde i stå.

Jeg er egentlig talt stolt af, at vi som danskere kunne starte den sneboldeffekt at få hele EU til at stoppe ratificeringen af dette samarbejde mellem Rusland og EU, for det viste med al tydelighed, at EU ikke vil finde sig i den slags overgreb, og jeg håber og tror på, at vi kan gøre det igen, hvis det bliver nødvendigt, hvilket jeg selvfølgelig ikke håber. Men jeg tror også, at det har været en lærestreg for Rusland og den russiske økonomi at finde ud af, hvad der sker, når de ikke overholder de aftaler, de rent faktisk har indgået, og hvad der sker, hvis de siger: Nu vil vi overholde dem. Ja, så ratificer vi dem.

Det er det, vi gør i dag i hvert fald fra dansk side, og derfor er jeg glad for, at vi kan sige med god samvittighed: Vi forsøger at få disse økonomier op at stå igen. Vi forsøger at få demokrati indført i den østlige del af Europa. Vi forsøger på alle mulige og umulige måder at få det til at fungere.

Men vi har ikke uanede mængder af penge til bare at hælde over. De er nødt til selv at gøre noget. Derfor kan vi bruge det her papir og tankerne bag ved det til at sige: I er nødt til selv at gøre noget; nu giver vi jer redskaberne, og så er I nødt til selv at arbejde jer frem til en sund og god økonomi.

Og det er jeg glad for at kunne sige at Fremskridtspartiet tilslutter sig et hundrede procent.

Keld Albrechtsen (EL):

Enhedslisten ønsker, at der skal være fornuftige aftaler mellem Danmark og de andre EU-lande og landene fra det tidligere Sovjetunionen. Problemet med de aftaler, som der nu ligger forslag til her, er, at det er de forkerte aftaler, der peger i den forkerte retning.

Fru Anne Bastrup har sådan set allerede klart i sit indlæg for lidt siden nævnt hovedproblemerne, nemlig dette, at der ikke fra vestlig side er tale om en egentlig håndsækning til dis-

se lande til løsning af miljøproblemerne, fjernelse af gamle atomkraftværker osv. Det ville kræve en konkret vestlig bistand for at få løst disse problemer.

Derimod er der tale om, at man nu kræver, at Rusland skal tilnærme og tilpasse sin lovgivning på det indre marked: Konkurrenceregler, selskabslovgivning, banklovgivning, privatisering – det er en af de ting, der lægges meget kraftig vægt på – det vil sige, at der skal ske en omformning af Ruslands økonomiske system efter den vestlige model.

De vestlige regeringer tror, at de har opfundet den endegyldige løsning for menneskeheden med hensyn til indretningen af et lands økonomi, og de lider af den vildfarelse, at kun den særlige vesteuropæiske markedsøkonomi, som man har opfundet her i vore lande, kan føre til demokrati. Det er en stor vildfarelse, som blokerer for debatten også om fornuftige alternativer til kapitalismen her i vores egne lande.

Men at påtvinge andre lande en model, der allerede her i Vesteuropa har vist sig så dårlig, har givet så meget arbejdsløshed og så mange sociale problemer, som vi vitterlig står med, og påtvinge en russisk økonomi, der udspringer af helt andre traditioner – beklagelige traditioner i mange henseender, det skal der ikke herske tvivl om, men traditioner, som ikke desto mindre er helt anderledes – denne model, vil føre til katastrofale tilstande i det russiske samfund.

Jeg synes hellere, man skulle sige: Vi vil på lige fod give en håndsækning til løsning af miljøproblemer, sociale problemer og fjernelse af atomkraftværker. Det vil vi gerne være med til. Jeg vil også gerne være med til, at vi siger til Rusland: Der skal være nedrustning og ikke ny oprustning; vi forlanger, at Rusland skal nedruste. Men så må vi altså også gøre det selv.

Men hvad gør vi selv? Ja, vi siger: Vi vil have flere lande ind i en militærblok, en militærblok, som skal tvinge de østeuropæiske lande til at deltage i den vesteuropæiske oprustning, og som i Rusland vil blive opfattet som et aggressivt skridt. Og disse aftaler her er et led i hele det mønster.

Og derfor er jeg beklageligvis nødt til at sige til hr. Stavard, at jeg er dybt uenig i hans bedømmelse af, at det skal kunne tages som nogen som helst form for dokumentation for, at vi ikke er på vej imod en ny deling. Dette her er en del af dokumentationen for, at vi er på vej mod en ny deling, hvor man fra de vestlige stormagters side siger: I skal underordne jer vores økonomi-

ske modeller, I skal åbne jeres marked for de vestlige firmaer – for det, det hele dybest set handler om, er, at Rusland skal underskrive en traktat, der åbner deres marked for de vestlige firmaer – I skal ingen modydelse have, og I skal indpasses i et sikkerhedspolitisk system i Europa, hvor det reelt er Unionen og NATO, der bestemmer, og dér må I ikke være med.

Det er det egentlige budskab i disse her aftaler, og det vil i længden ikke kunne undgås, at det afføder en stærkt negativ reaktion i Rusland. Det er mig ubegribeligt, at man i denne forsamling ikke kan forstå, hvad det er, man er ved at begive sig ud i, nemlig en ny deling af Europa.

Hr. Stavad påstår ligefrem, at dette her skulle være dokumentation for, at man nu havde løst dette problem. Nej, det er dokumentation for, at man er på vej ned ad skråplanet, på vej mod delingen.

Jeg har de samme spørgsmål som for de tidligere behandlede sager, så derfor vil jeg ikke gå længere ind i det nu, men gå videre med det til udvalget – det drejer sig om flygtningekonventioner og de ting – men der er derudover nogle store problemer bl.a. omkring Moldova med hensyn til mindretalsspørgsmål og interne stridigheder i landet og sådan nogle ting, men det kan vi vende tilbage til.

Men jeg må sige, at som de her aftaler er udarbejdet, kan vi ikke støtte dem. Jeg vil næsten sige: Vi kan med SF's argumentation ikke støtte dem. Og vi vil altså foreslå, at man i stedet får en diskussion om, hvordan vi får et Europa, hvor staterne er ligeværdige, og hvor vi ikke skal opleve et Rusland og et Ukraine, som får en lille aftale, som endda går i den forkerte retning, men som i alle henseender ellers bliver sat i en situation, hvor de er skubbet ud i et hjørne, og hvor det er de store vestlige organisationer NATO og EU, der bestemmer det hele.

Sådan kan man ikke indrette det og så tro, at det fører til fred og afspænding og nedrustning. Det kan man altså ikke. Og derfor er det her et forkert signal.

Vi skulle i stedet for styrke OSCE, styrke Europarådet, styrke de organer, hvor alle europæiske lande kan være med på lige fod til at formulere en afspændingspolitik, en virkelig sikkerhed, som jo ikke bygger på, at man laver militærblokke, men tværtimod bygger på, at man opløser militærblokke. Så kunne man komme i en situation, hvor vi kunne undgå en ny deling.

Ja, jeg taler forholdsvis engageret om disse her ting, for det er frygteligt at se, at man i en situation, hvor vi havde alle muligheder efter Murens fald, hvor vi havde alle muligheder for at skabe et Europa, der var samlet i et fællesskab mellem ligeværdige, frie stater, der samarbejdede på lige fod, forspilder den mulighed. Nu går den mulighed igen til spilde, nu lukker systemet sig igen, nu ser vi foran os igen jerntæppet komme ned gennem Europa.

Men det er ikke for sent endnu, og unionsmodstanderne rundt omkring i de europæiske lande vil give deres store bidrag til, at det ikke sker.

Enhedslisten vil give et lille beskedent bidrag i den her anledning ved at stemme imod.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jeg vil gerne starte med at indrømme, at jeg blev anbefalet at lade være med at tage ordet, for så blev der bare mere diskussion om alt det, der bliver sagt fra hr. Keld Albrechtsens side. Indrømmet, det er egentlig talt slet ikke værd at kommentere.

Men jeg kan dog ikke lade være med, når hr. Keld Albrechtsen står her på Folketingets talerstol og siger: Hvor er det dog frygteligt at se, at der er fire lande, Rusland, Ukraine, Moldova og Belarus (Hviderusland), som har lavet en aftale, at spørge: Tror hr. Keld Albrechtsen, at der kun er én part, når man laver en aftale?

Rent faktisk har de fire regeringer prøvet på at lave en aftale til *deres* fordel – jamen sådan er det, vil jeg gerne sige til hr. Keld Albrechtsen, og det synes jeg altså ikke er så frygteligt – fordi de ser, at de får noget ud af det, fuldstændig ligesom vi ser, at vi får en fornuftig udvikling ud af det.

Men når man så kommer med postulater som: Oiih, vi gør jo ikke nok for miljøet – det er jo et yndlingsord, som alle efterhånden elsker herinde – og slet ikke nok for alle de her atomkraftværker – oij!, så må det altså være, fordi der er nogle, der ikke rigtig har læst på lektien. Det står der faktisk begge steder.

Hr. Keld Albrechtsen kan reelt ikke have været særlig tilstedeværende, når vi har diskuteret det, selv om han dog var der, for der er faktisk givet ret store beløb bl.a. til Ukraine efter Tjernobyl. Der er givet ret store beløb, ikke blot til genopbygning, men også til nedlukning. Men man lader bare, som om der overhovedet ikke er gjort noget.

Jamen kunne hr. Keld Albrechtsen da i det mindste ikke bare prøve på at lade, som om han kunne huske, hvad det er, han selv har været med til at diskutere, og lade være med at sige: Det er så frygteligt, at der er nogle, der er blevet enige om at lave en aftale?

Det er en aftale, som vi i hvert fald er et stort flertal her i Folketinget som gerne vil skrive under på.

Addi Andersen (CD):

I CD ser vi med stor sympati på ratifikation af partnerskabs- og samarbejdsaftalerne mellem EU på den ene side og de nævnte lande inden for den gamle Sovjetunionen på den anden side.

Et øget samarbejde skal også omfatte de lande i Østeuropa, som næppe bliver medlem af EU. Det vil også styrke stabiliteten i Europa.

EU var med til at løse de grundlæggende problemer i Vest, hvorfor så ikke også i Øst? Vi har en pligt til at undgå konflikter i Østeuropa ved at videreudvikle og støtte EU. Det skal gøres mere effektivt. Vi skal fortsætte linjen mod et stadig tættere fællesskab, som det var planlagt fra starten. Vi skal åbne Fællesskabet mod Østlandene som her ved et øget samarbejde.

CD kan støtte forslagene.

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Jeg takker ordførerne for den meget brede tilslutning til forslaget om ratifikation af de første fire af de partnerskabs- og samarbejdsaftaler, som Den Europæiske Union siden 1992 har forhandlet på plads med lande i SNG.

Jeg vil gerne knytte nogle bemærkninger til aftalen med Rusland.

Som Tinget ved det, stillede regeringen efter den russiske invasion i Tjetjenien i december 1994 ratifikationen af aftalen med Rusland i bero. Det skete samtidig med, at EU besluttede at udskyde underskrivelsen af den såkaldte interimsaftale, der indeholder handelsafsnittene af partnerskabs- og samarbejdsaftalen.

Siden er der sket en positiv udvikling i Tjetjenien. Derfor besluttede Det Europæiske Råd i Cannes i juni i år at undertegne interimsaftalen; det skete den 17. juli i år.

Regeringen har på samme baggrund besluttet at foreslå Tinget, at Danmark nu gennemfører den nationale ratifikation af aftalen.

Lad mig så slå fast, at langsigtet sikkerhed og stabilitet i Europa opnås kun med Rusland som en aktiv medspiller. Rusland skal ikke isoleres, og en hurtig dansk ratifikation er et godt signal

at sende forud for parlamentsvalget i Rusland til december.

Og jeg vil da gerne sige til hr. Keld Albrechtsen, at en negativ reaktion på ratifikationen vil være et skridt, der for alvor ville skabe deling i Europa og ville føre til, at Rusland ville føle sig isoleret fra det europæiske samarbejde. Ratifikationen er et godt signal forud for parlamentsvalget i Rusland til december.

Lad mig føje til, at partnerskabs- og samarbejdsaftalen bygger på respekten for de demokratiske principper og menneskerettighederne. Det er et væsentligt element. Misligholder en af parterne aftalens forpligtelser, giver aftalen mulighed for, at den anden part kan træffe passende forholdsregler.

Lad mig føje til, at ikke alene skal vi hurtigt ratificere denne partnerskabs- og samarbejdsaftale, men Danmark vil også, når vi nu overtager præsidentposten for Europarådets Ministerkomité, arbejde ihærdigt for, at Rusland så hurtigt som overhovedet gør ligt kan blive medlem af Europarådet. Vi finder, at også denne side af sagen hører med i det samlede billede. Også i forhold til Europarådet gælder det om at få gjort Rusland til medlem af den europæiske familie på lige fod med en række andre lande, som i de senere år er blevet medlemmer. Danmark vil gøre sit yderste for at give den russiske medlemskabsansøgning til Europarådet en så hurtig behandling som muligt.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg er meget enig med udenrigsministeren, når han siger, at det er vigtigt, at der sker en hurtig optagelse af Rusland i Europarådet og gerne inden valgkampen. Det vil ganske givet blive opfattet – hvad det også er – som et signal om, at Rusland er en ligeberettiget deltager i europæisk og international politik. Det er et signal, som vil betyde, at man kan imødesee en inddragelse på rimelige vilkår.

Derimod er jeg ikke enig med ministeren, når han antager, at disse aftaler med EU skulle give et sådant signal. Her vil jeg sige tværtimod. Jeg lagde mærke til forleden, at den russiske forsvarsminister har haft det problem, at han for ofte er blevet rost af Vesten. Den nuværende russiske regering har et meget stort problem i, at den bliver identificeret med vestlig tænkning, og det bryder store dele af befolkningen sig ikke om.

Begrundelserne for den holdning er efter min mening både gode og dårlige. De gode går ud på, at man gerne vil bevare russisk selvstændighed og på god demokratisk vis indrette samfundet i sit eget billede, som man selv ønsker sig det. Andre begrundelser er dårlige og bunder i nationalisme eller gammelkommunisme.

Men ikke desto mindre tror jeg, at denne aftale med EU af mange vil blive opfattet – og desværre med rette – som endnu et forsøg fra Vestens side på at underlægge russisk erhvervsliv vestlige interesser. Så jeg må sige til ministeren, at en hurtig indgåelse og underskrivelse af disse aftaler derfor desværre vil give det stik modsatte resultat af det, ministeren åbenbart tror. Det vil nemlig skabe en øget modvilje i Rusland og dermed være med til at give nationalismen yderligere fremvækst, er jeg bange for.

Jeg tror ikke, vi er enige i det spørgsmål; men når ministeren fremfører det som baggrund for den danske udenrigspolitik på dette punkt, vil jeg sige, at jeg støtter tankegangen om Europarådet, mens jeg mener, at disse aftaler fører den forkerte vej.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagenes overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Jeg foreslår, at forslagene til folketingsbeslutning henvises til Europaudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) **Første behandling af lovforslag nr. L 17: Forslag til lov om ændring af lov om social pension. (Udbetalingstidspunkt).**
Af socialministeren (Karen Jespersen).
(Fremsat 4/10 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lone Møller (S):

Det lovforslag, vi behandler her, er en del af regeringens finanslovsforslag, men finanslovsforslaget handler ikke altid kun om at spare eller bruge flere penge. De årlige finanslovsforhandlinger giver en god lejlighed til at rette op på nogle uens regler.

Forslaget berører mennesker, der søger førtidspension, og går ud på at ligestille alle de forskellige grupper, som søger og får tilkendt førtidspension. Der skal være ens regler for alle, som søger førtidspension, og førtidspensionen skal fremover udbetales den første dag i måneden efter, at man har fået pensionen tilkendt.

I dag er det sådan, at nogle får pension fra den dag, de har søgt. Det er ikke særlig logisk, nogle må også betale forskud tilbage, og desværre har vi også på dette område lange sagsbehandlingstider.

Derfor lægger forslaget op til, at førtidspension under alle omstændigheder skal kunne udbetales senest 3 måneder efter indgivelse af ansøgning, hvis man i øvrigt opfylder betingelserne. For nogle vil der være tale om en forbedring, og for nogle vil der komme en mindre forringelse. Men jeg vil gerne slå fast, at forslaget ikke kommer til at berøre de personer, som i dag har indgivet ansøgning om førtidspension.

De mennesker, som i dag får laveste pension og søger om den forhøjede, må ofte vente, og vente meget længe. Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid er på omkring 8 måneder. De personer, som i dag venter så længe, vil for fremtiden kunne få pensionen allerede 3 måneder efter indgivelsen af ansøgningen.

Det er også urimeligt, at syge mennesker skal gå i uvished og vente på, at deres pensionsansøgning imødekommes. De mennesker giver vi nu en ekstra tryghed, og her er der tale om en tiltrængt forbedring. Udgangspunktet er, at man højst kan få sygedagpenge i 52 uger. De mennesker, som får sygedagpenge og vil søge om førtidspension, skal således sørge for at søge, når der er gået 9 måneder, så de har en chance for at få færdigbehandlet deres pensionsansøgning inden udløbet af de 52 uger. Derfor er det også nødvendigt at indskærpe kommunerne, at de skal være opmærksomme på det forhold.

Allerede i dag er det sådan ifølge sygedagpengeloven, at kommunerne efter 3 måneder skal vurdere, hvordan sagerne står. På det tidspunkt bør kommunerne iværksætte arbejds-